Interview Clare Farrell

De taal van Extinction Rebellion: met knalkleuren de klimaatboodschap overbrengen

De beeldtaal van de klassieke milieubeweging met idyllische plaatjes, van dier en natuur in harmonie, vindt Clare Farrell van Extinction Rebellion een mislukking. 'Die bereikten de afgelopen dertig jaar niks.'

Frank Straver 29 januari 2020, 08:45

Bewaren Delen

Wit geverfd haar met roze pieken, een gifgroene blouse, oranje maillot, blauwe rok en zwart-witte hakken. Het jasje volgenaaid met gekleurde lappen stof. Wie Clare Farrell (37) niet kent zou denken: wat een optimist, met die zuurstok-look. Maar vergis je niet, de Britse draagt als mede-oprichter van Extinction Rebellion een gitzwarte boodschap uit: de opwarming van de aarde, het gevolg van de CO2-uitstoot door industrie en consumptie, dreigt het leven op aarde uit te gaan roeren. De mens incluis. Een kwestie van decennia.

Uit andere media

Ja, ik wil elke dag een nieuwsbrief ontvangen met de belangrijkste online artikelen uit 11 kranten.

voorbeeld@domein.nl Inschrijven

Clare Farrell, mede-oprichter van Extinction Rebellion Extinction Rebellion

Farrell stond eind vorige week in het auditorium van de Willem de Kooning Academie, de kunstopleiding in Rotterdam. Ze was er om studenten design te vertellen over 'haar' groep, Extinction Rebellion. In het bijzonder over de beeldtaal van die beweging, die tot uitdrukking komt in kleding, op posters en in typografie. Alle neonkleuren daarin zijn alarmsignalen. Zoiets zag je recent ook bij de 'gele hesjes'. Die gingen ook niet in het knalgeel de straat op omdat ze vrolijk waren.

Advertentie

Wegen en bruggen blokkeren

De vormgevers van Extinction Rebellion grijpen terug op eerdere burgerbewegingen die verandering inluidden. Zoals de hippies hun vredesteken gebruikten, zo zet Extinction Rebellion de omcirkelde zandloper centraal. Met dat logo, op vlaggen en kleding, gaan de activisten gaan de straat op. Ze blokkeren de wegen en bruggen. Alles voor het klimaat. Komend voorjaar volgen nieuwe acties.

Met de gevestigde milieubeweging heeft Extinction Rebellion weinig op. “Die bereikten de afgelopen dertig jaar niks”, zegt Farrell. “De CO2-uitstoot stijgt nog steeds.” De beeldtaal van de klassieke milieubeweging met idyllische plaatjes, van dier en natuur in harmonie, vindt ze een mislukking. “Slappe hap.”

Protest van Extinction Rebellion op de Dam in Amsterdam. Joris Van Gennip

Iedereen wakker schudden, op straat en in openbare gebouwen ziet Extinction Rebellion als laatste redmiddel. De activisten willen de massa bereiken. Bij dat idee put Extinction Rebellion ook inspiratie uit de ideologie van de Britse textieldesigner William Morris (1834-1896), die als marxist voor alle klassen zijn patronen vol bloemen, planten en dieren wilde maken. Extinction Rebellion laat zich vooral beïnvloeden door de pop-art en de creatieve geesten van de jaren zestig. Kunst moest van een eliteding in luxe musea verplaatsen naar de straat, vonden kunstenaars zoals Keith Haring. Datzelfde wil Extinction Rebellion nu doen met de klimaatdiscussie.

Vlinders, vogels en doodskoppen

Op de posters en flyers is die invloed goed terug te zien. De felle kleuren en simpele iconen komen dicht in de buurt van het beroemde werk van Andy Warhol en bij zijn werkwijze, het maken van massaprints met de zeefdruktechniek in zijn 'Factory'-atelier. "Het kunstteam van Extinction Rebellion in Londen bedrukt kleding en posters met stempeltechnieken", zegt Farrell. Er staan vlinders op, bomen, vogels. Maar net zo goed menselijke doodskoppen en dierskeletten. "Iedereen kan ze downloaden en uitprinten", zegt Farell.

Ook op haar kanariegele winterjas staat de zandloper van Extinction Rebellion. De tijd tikt, wil ze iedereen op het hart drukken. "Plant- en diersoorten zullen uitsterven. We zitten in een ecologische en klimatologische crisis." Ze baseert zich daarbij op een baanbrekend rapport van de VN-expertgroep Ipbes. Die maakte vorig jaar bekend dat wereldwijd een miljoen soorten met uitsterven bedreigd is en dat de mens daarvan de oorzaak is.

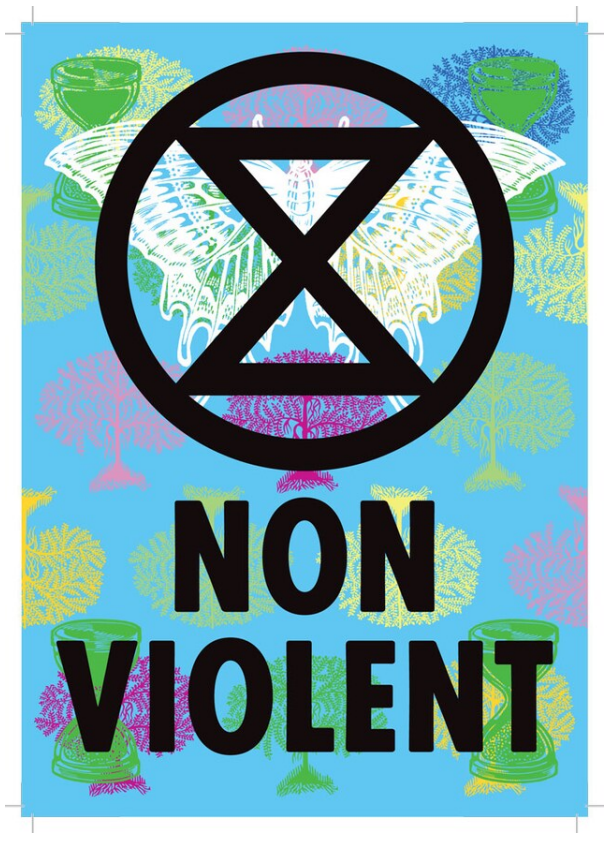

Zelfs Banksy gebruikt de zandloper

Farrell staat er van te kijken hoe snel de beeldtaal van Extinction Rebellion beroemd aan het worden is. Dat heeft alles te maken met de grote straatprotesten, in Londen vooral, waar ze zelf aan meedeed. De activisten legden in 2019 het openbaar verkeer plat en lijmden zichzelf vast aan kantoorgebouwen van grote vervuilers. De eenheid in uitstraling, door gebruik van gratis verspreide posters en leuzen, droeg volgens Farrell bij aan de snel verworven bekendheid. De beroemde straatkunstenaar Banksy gebruikte het logo, de zandloper, in een graffitiwerk. Het Londense Victoria & Albert Museum kocht pamfletten en posters aan voor de officiële collectie.

Op dit werk van Banksy in Londen is de zandloper van Extinction Rebellion te zien. EPA

Geen wonder dat Extinction Rebellion, actief in zestig landen, is opgenomen in het vorige week gepresenteerde boek 'Branded Protest'. Daarin staat de iconische stijl van protestgroepen centraal, waaronder Amnesty International, Pussy Riot, Black Lives Matter. Ook die bewegingen profileerden zich als herkenbare eenheid, feitelijk een merk. "Wij zijn eigenlijk een anti-merk", zegt Farrell. Extinction Rebellion gruwelt van kapitalisme en iconische multinationals als Shell, Nike en Apple.

"Veel bedrijven maakt het niets uit wat ze verkopen, zolang ze maar veel verdienen." Dat biedt misschien wel grote kansen voor het klimaat, grapt Farrell. "Ik roep het hoofd van modemerk Gucci op om vanaf nu alleen nog maar biologische salades te gaan verkopen voor duizend euro per stuk." Rijke mensen zouden dat alsnog kunnen kopen voor het 'Gucci'-gevoel, is haar overtuiging, en zo iets goeds doen.

Extinction Rebellion houdt een modeshow op het stationsplein van Utrecht uit protest tegen consumptiecultuur tijdens Black Friday. Joris Van Gennip

Goedkope fast fashion

Tijdens de laatste internationale Fashion Week riep Farrell de modeindustrie op tot een productiestop, om het klimaat te redden. In de belofte van biologische broeken en jurken gelooft ze niet. Het klimaat zou volgens haar zeer gebaat zijn bij een faillissement van kledinggiganten als H&M en Primark. Die domineren nu het straatbeeld en verkopen goedkope fast fashion. Deze kleding is vaak slecht van kwaliteit en wordt na enkele keren dragen weer vervangen. “Het hele systeem moet anders, zegt Farrell. “Minder kleding, en meer zelf maken.” Daar wil Extinction Rebellion zich dit jaar op gaan richten. “We hebben als beweging de klimaatcrisis op de kaart gezet. Nu is het zaak om perspectief te bieden, over de manier waarop we de ecologische ‘breakdown’ kunnen beperken en ondergaan.”

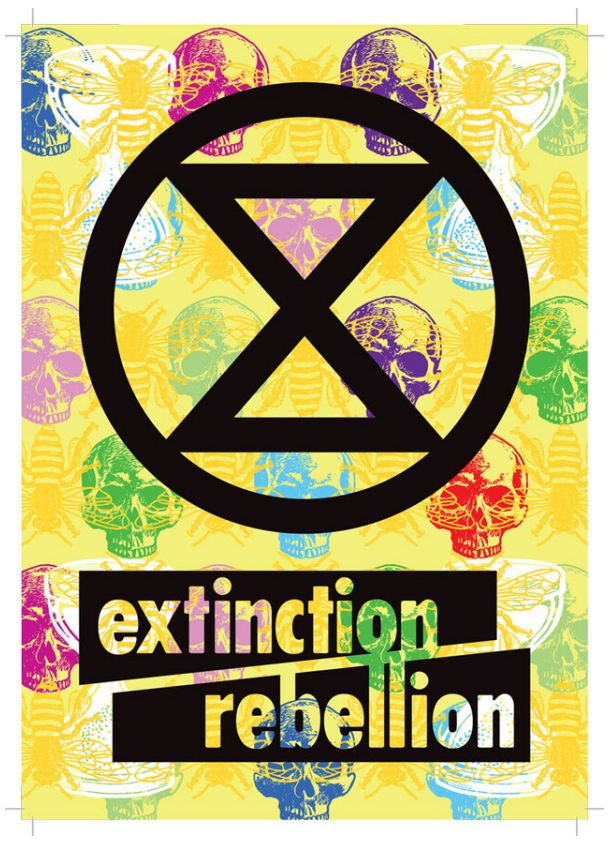

Lees ook:

Zowel de boeren als Extinction Rebellion vragen om hetzelfde

De uitdagingen van klimaatverandering zijn existentieel. Het leven op aarde staat op het spel. Deze twee zinnen zouden zo uit de mond van een actievoerder van Extinction Rebellion kunnen komen.

Help ons door uw ervaring te delen: Feedback geven

Ook interessant voor u

Op basis van bovenstaand artikel

Column
Links kan moed putten uit het verdriet van Wim Meijer

In memoriam
Gerard Cox (1940-2025) was onafhankelijk, recalcitrant en politiek incorrect

Interview
‘Als we onze economieën niet hervormen, verliezen we de democratie’, waarschuwt filosoof Lisa Herzog

De Serie
Liefhebbers van Scandinavische krimi’s hebben er met ‘Åremorden’ een heerlijke kijksnack bij

Wie is de man die verdacht wordt van de moord op Kirk?

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip hier onze journalisten

Op alle verhalen van Trouw rust uiteraard copyright.
Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@trouw.nl.

Trouw is onderdeel van DPG Media.

KvK Nummer: 34172906 | BTW Nummer: NL810828662B01
© 2025 DPG Media B.V. Alle rechten voorbehouden